

<https://slobodnadalmacija.hr/mozaik/zdravlje/ovu-pricu-posvecujemo-zenama-oboljelima-od-raka-dojke-dr-poljicanin-ispriчала-nam-je-sve-o-inovaciji-u-splitskom-kbc-u-1437031>

IMAŠ VIJEST?
↳ dojavi

SLOBODNA DALMACIJA

PRETPLATA
OSMRTNICE

PREMIUM

NAJNOVIJE

VIJESTI

SPLIT I ŽUPANIJA

DALMACIJA

MOZAIK

SPORT

KULTURA

MORE

ARHIV TISKA

OSMRTNICE

ZDRAVLJE // ZANIMLJIV PROJEKT

Ovu priču posvećujemo ženama oboljelima od raka dojke: dr. Poljičanin ispričala nam je sve o inovaciji u splitskom KBC-u

PIŠE TANJA ŠIMUNDIĆ BENDIĆ

1. prosinca 2024. - 09:55

Jakov Prkić/Cropix

Dr. Ana Poljičanin, fizijatrica iz KBC-a Split: Cilj nam je da svaka žena s vježbama počne prije početka liječenja, te nastavi odmah prvi dan nakon operativnog zahvata

Ovu priču posvećujemo ženama oboljelima od raka dojke, onima koje će se tek s njim susresti, svima što u svojoj blizini imaju majku, kćer, sestru, prijateljicu... upoznatu s ovakvom situacijom.

U ovoj priči želimo ih upoznati s onim o čemu se ne govori puno – o pojavama ranih i kasnih komplikacija nastalih nakon liječenja. Rak dojke je teška bolest, ali otkrije li se na vrijeme, oboljeli imaju velike šanse za ozdravljenje.

U trenutku kada se postavi dijagnoza, iznimno je važno krenuti s prehabilitacijom raka dojke, procesom koji je u KBC-u Split započeo pilot-projektom Sveučilišnog odjela zdravstvenih studija Sveučilišta u Splitu te multidisciplinarnog zdravstvenog tima splitskoga KBC-a.

Riječ je o Programu ranog nadzora žena oboljelih od karcinoma dojke, koji se edukativno počeo širiti i na ostale hrvatske bolnice. Upravo je tako uspješno provedena radionica u Općoj bolnici Šibenik.

Mnogi ne znaju da nakon kirurškog odstranjenja dojke brojne žene imaju niz bolnih, neugodnih trajnih posljedica koje im često narušavaju kvalitetu života. Kroz prehabilitaciju pacijentice se već kod postavljanja dijagnoze pripremaju za liječenje koje slijedi. Kroz vježbe, njegu kože i pravilnu prehranu nastoji im se umanjiti mogućnost pojave komplikacija koje mogu nastati tijekom liječenja, ali čak i do 30 godina nakon liječenja.

Sugovornica nam je izv. prof. **Ana Poljičanin**, specijalistica fizikalne medicine i rehabilitacije iz splitskoga KBC-a. Jedna je od začetnica projekta koji definitivno spada u inovativnu edukacijsku i kliničku praksu u Hrvatskoj.

PRAĆENJE OD POSTAVLJANJA DIJAGNOZE

– Upravo nas je pojava trajnih oštećenja koja mogu nastati nakon liječenja potaknula na prehabilitaciju, kojom pacijentice pratimo od trenutka postavljanja dijagnoze, tijekom liječenja te kroz godine nakon završetka liječenja. Ranom ciljanom procjenom kliničkog stanja žene oboljele od raka dojke stječu znanja i vještine nužne za prepoznavanje i prevenciju mogućih komplikacija. Pratnja projektu je edukativna knjižica u kojoj se u poglavljima obrađuju simptomi, vježbe koje mogu raditi u kućnom okruženju, savjeti vezani uz nošenje elastično-kompresivne odjeće, njegu kože i pravilnu prehranu – veli dr. Poljičanin.

Uz knjižicu dobiju i jastučić u obliku srca koji za njih izrađuju djelatnici DES-a; u pomoć im uskoče i krojačice iz splitskoga KBC-a. Jastučić im olakšava postoperativnu bol, ali ih i podsjeća na činjenicu da nisu same na teškom putu koji im predstoji. Projekt je usmjeren i prema zdravstvenom osoblju, ali i obiteljima oboljelih žena.

– Cilj nam je da svaka žena s vježbama počne prije početka liječenja te da nastavi odmah prvi dan nakon operativnog zahvata. Želja nam je da to bude uhodana praksa u svakoj bolnici u Hrvatskoj. Reakcije žena, ali i zdravstvenih djelatnika, fenomenalne su, što nas je potaknulo na stalno obnavljanje priručnika, s poglavljima vezanim uz njegu kože, kose, noktiju te uključivanje novih suradnika – veli dr. Poljičanin.

TRNJENJE, BOL, OŽILJAK...

Knjižica zorno navodi simptome koji se najčešće javljaju tijekom prve dvije godine od početka liječenja raka. Nakon operativnog liječenja pacijentice obično imaju osjećaj trnjenja, boli i zatezanja, bolan ožiljak, smanjen opseg pokreta i snagu mišića ramenog obruča, aksilarni mrežni sindrom, te pojavu limfedema, rezultata oštećenja i poremećaja cirkulacije limfnog sustava.

– Prije se zbog kašnjenja upućivanja žena fizijatru i propisivanja terapija često događalo da su na liječenje dolazile žene s kroničnim limfedemom drugog stupnja, koji je tada puno teže sanirati. Zato želimo poručiti – prevenirajte problem, posebice kod rizičnih skupina. Debljina je jedan od neovisnih rizičnih faktora za nastanak limfedema, zato su u timu i nutricionistkinje koje pomažu ženama savjetima o pravilnoj prehrani. Ova se priča ne mora usmjeriti samo na rak dojke, može se aplicirati i kod raka prostate, grlića maternice, melanoma... – kaže dr. Poljičanin.

Rehabilitacijski jastučić za žene oboljele od karcinoma dojke

Paun Paunović/Cropix

Knjiga je važna i za žene koje se s kroničnim posljedicama nose godinama i misle kako je to normalno stanje. Ali nije. Dnevna bolnica za limfedem, koja već treću godinu djeluje pri Zavodu za fizikalnu medicinu i rehabilitaciju splitskoga KBC-a kao prva takva dnevna bolnica u Hrvatskoj, namijenjena je i ostalim pacijentima koji imaju limfedem. Bilo da se radi o traumatskom ili primarnom limfedemu, venskom edemu, dijabetičkom stopalu ili lipedemu. Upravo na sve češću pojavu lipedema upozorava poznata splitska liječnica, otkrivajući nam simptome na koje treba obratiti pažnju.

LIPEDEM SE ČESTO KRIJE IZA DEBLJINE

– Oboljeli od lipedema obično smatraju da je njihov izgled koji se očituje u nerazmjeru između tankog struka i jakih nogu rezultat pretjerane debljine. Ako su takve noge umorne, bolne, na i najmanji dodir sklone nastanku modrica, treba posumnjati na lipedem, te se svakako javiti na pregled u dnevnu bolnicu – pojašnjava naša sugovornica.

Često je nedijagnosticiran, skriva se pod krinkom debljine i upravo zato, ako se primijeti lipedem kod mama koje im dođu na obradu, odmah ih pitaju imaju li žensku djecu.

– Tražimo da nam i one dođu na pregled kako bi promptno krenuli s terapijom. Lipedem, koji je nasljedna bolest, obično se javi u pubertetu, tijekom trudnoće ili u menopauzi. Liječi se slično kao i limfedem, zahtijeva pojačanu brigu o sebi te promjenu dosadašnjeg stila života – veli dr. Poljičanin.

Dr. Ana je majka dvoje djece i u sretnom je braku. Prvog je sina nakon mjesec dana od rođenja, zbog ponuđenog joj stalnog radnog odnosa na mjestu asistenta pri Katedri za anatomiju, histologiju i embriologiju Medicinskog fakultetu u Splitu, morala predati majci na brigu kako bi se mogla posvetiti svom pozivu. Bila joj je to jako teška odluka, emotivno iscrpljujuća, no ponuđenu priliku nije mogla propustiti. Mama joj je uskočila u pomoć, pa je baka njezinu sinu u biti postala druga mama. Uskočila je tada, uskakala je uvijek, uskače i sada ako treba. Ana je bivša košarkašica, u medicini se prvo verzirala za anatomiju, komplementarno je potom otišla na fizijatriju. I ne skriva nešto njoj iznimno važno: svoju obitelj, stup, temelj, snagu, koji su njezinoj sestri, bratu i njoj dali neviđeni vjetar u leđa.

– Teška je bila odluka mjesec dana nakon poroda ići na posao. Plače **Toma**, plačem ja, plače mater... Ali trebalo je. Reći ću vam i ovo, ne bih nikome preporučila učenje, pripremanje za seminar iz anatomije i dojenje na zahtjev. Ali preživjeli smo jer sam znala da dok mene nema, uz njih stoji moja mama, moja stijena, zaklon. I isplatilo se. Od pomoći je bio i moj tata **Roko**. Čovjek rođen u malom Parčiću kraj Drniša, vizionar i veliki čovjek. Nas je djecu usmjerio u obrazovanje, u budućnost. Dok su se druga djeca igrala, mi smo nerado išli na engleski. Dok još u Hrvatskoj nije bilo servisa za računala Apple, nama je donio Macintosh, iako u kućnom budžetu i nije baš bilo novaca. Roditelji su nas poticali, vodili na putovanja, ulagali u naše znanje. Oni su neprocjenjivo blago, snaga, entuzijizam, mudrost. Obitelj je sve, ona je prva, njoj sve dugujemo. Prvenstveno svu tu našu slogu, ljubav – kaže.

SESTRA POZNATOGA GLUMCA

E, ali ovo ne znate – nakon dvije kćeri, u obitelj je stigao i sin. Između njega i Ane je 16 godina razlike. Brat se zove Roko. **Roko Sikavica**. Da, taj Roko Sikavica, mladi perspektivni glumac kojeg gledamo u brojnim TV formatima. Ana, njezina sestra koja je studirala u Sloveniji, mama i tata ponosni su na njegov rad. I uspjeh na glumačkom nebu. Roko je odmalena ušao u svijet glume, još u splitskom Gradskom kazalištu mladih. U četvrtom srednje – bio je u matematičkoj gimnaziji – pozvali su ga na audiciju za "Ružu vjetrova". Je li tome presudila Jole, poznata glumica i mentorica **Jolanda Tudor**, Sikavice ne znaju. Ali vrlo brzo su shvatili kako su u kući dobili profesionalnog glumca u nastajanju.

- Roko, naš nesuđeni inženjer, naš mezimac, došao je baš neočekivano, taman pri završetku rata. Mi smo ga dočekali s oduševljenjem. Svi smo jako povezani, stalno se čujemo, pratimo, viđamo. Roko je imao namjeru studirati na FER-u, ali prevagnula je gluma. Nije nas iznenadilo, cijela je obitelj i tu dala složnu podršku. Uvijek je u sebi nosio ljubav prema tom pozivu. Jako puno radi, puno uči. Roditelji su nas uvijek vodili u kazalište, i dandanas gledaju sve reprize serija, svaku epizodu u kojoj glumi. I idu na sve njegove predstave, koliko god ima izvedbi "55 kvadrata" u splitskom HNK-u, oni su u publici. To je nešto predivno – kaže.

Sveti Roko se u kući Sikavica posebno slavi. A na slavljima često bude posebnog Sikavica humora. Nije lagan, kaže Ana. Težak je. Treba ga razumjeti i izdržati.

- Ako nisi jak, može ti se dogoditi da na kraju od njega i zaplačeš. Ali to je tako u našoj obitelji. I dica i suprug su mi takvi. Vlaški su to geni, drniški, jaka je ta naša obitelj – kaže dr. Ana Poljičanin.